

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Кафедра соціальної психології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ПСИХОКОРЕКЦІЇ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

перший рівень

(назва рівня вищої освіти)

галузь знань _____ 05 Соціальні та поведінкові науки _____

(шифр та назва галузі знань)

спеціальність _____ 6.053 Психологія _____

(код і назва спеціальності)

кваліфікація _____ бакалавр з психології _____

Робоча програма ОСНОВИ ПСИХОКОРЕКЦІЇ

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Харківська державна академія культури

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри соціальної психології

Протокол від. “ 27 ” серпня 2016 року № 1

Завідувач кафедри соціальної психології

. “ 27 ” серпня 2016 року

_____ (Большакова А.М.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
Кількість кредитів – 11?0	Галузь знань <u>05 Соціальні та поведінкові науки</u> (шифр і назва)	Обов'язкова	
	<u>6.053 Психологія</u> (шифр і назва)		
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування): <u>6.053 Психологія</u>	Рік підготовки: 4-й	
Змістових модулів – 2		Семестр 7-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)			Лекції 44 год.
Загальна кількість годин – 330			Практичні 68 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 8 самостійної роботи студента – 12		Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Семнарські _24_ год.
	Самостійна робота 194 год.		
	Індивідуальні завдання: _ _ год.		
	Вид контролю: іспит		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить 136/194

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

«Основи психокорекції» – навчальна дисципліна, яка в контексті сучасних досягнень психологічної науки посилює теоретичну та практичну професійну підготовку бакалаврів з психології.

Мета: ознайомлення студентів з теоретичними засадами та практикою психологічної корекції, її можливостями, методологією, технологіями та сучасною проблематикою.

Завдання:

- ознайомити студентів з основними напрямками сучасної психокорекції як однієї з основних форм діяльності практичного психолога та фахівців суміжних спеціальностей, з одного боку, і самостійною психологічною дисципліною, з іншого боку;

- ознайомити студентів із системою тестів і психокорекційних методик, які найбільше широко застосовуються у практичній діяльності соціального педагога і дозволяють вирішувати проблеми психологічного консультування, психокорекції, професійного добору, проведення експертизи тощо.

- навчити студентів техніці застосування тестів і психодіагностичних методик,

- сформувати навички й уміння інтерпретувати отримані з їх допомогою результати, сформувати навик проведення психодіагностичного обстеження та створення психологічного діагнозу.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
<ul style="list-style-type: none"> • володіння культурою мислення, аналізом, синтезом, узагальненням та систематизацією фактів і теоретичних положень; • володіння навичками аналізу своєї діяльності та застосування методів когнітивної та емоційної регуляції власної діяльності, фізичного та психічного стану; • відбору та застосування психодіагностичних методик; • розробки та реалізації типових програм, спрямованих на профілактику відхилень у соціальному та особистісному статусі, психічному розвитку людини, а також негативного 	<ul style="list-style-type: none"> • здатність продемонструвати базовий рівень знання та розуміння основних законів психічної діяльності людини, що визначаються у загальній, віковій, соціальній, юридичній, політичній, клінічній психології, етнопсихології; • здатність враховувати вікові, гендерні, соціально-економічні, релігійні, культурні та інші відмінності при вирішенні завдань у професійній та соціальній діяльності; • здатність обирати, використовувати, модифікувати та адаптувати існуючі і створювати нові методики науково-дослідної та психодіагностичної діяльності з

<p>впливу професійних ризиків в різних видах діяльності;</p> <ul style="list-style-type: none"> • проведення роботи з кадровим складом різного типу організацій з метою відбору кадрів, управління їх мотивацією та створення соціально-психологічного клімату, що сприяє оптимізації процесу досягнення цілей організації; 	<p>використанням методів математичної статистики та інформаційних технологій;</p> <ul style="list-style-type: none"> • виконувати приписи лікаря-психіатра щодо здійснення патопсихологічного обстеження та надання психологічної допомоги у процесі діагностики та терапії психічних захворювань; • здійснювати діагностику та експертизу психологічних властивостей і станів, особливостей розвитку різних сфер особистості та особливостей груп.
--	---

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

1. Об'єкт, предмет, структуру психологічної корекції.
2. Основні концепції та теоретичні передумови психологічної корекції.
3. Закони та механізми взаємодії консультанта та клієнта.
4. Головні стратегії надання психологічної допомоги в процесі корекції.
5. Стадії та етапи корекційного процесу.
6. Основні процедури, що використовуються у консультативній роботі.
7. Особливості впливу професійної діяльності на особистість консультанта.

вміти:

1. Створювати ситуацію, що сприяє ефективній корекційній взаємодії.
2. Аналізувати інформацію, отриману від клієнта.
3. Вибирати адекватну стратегію допомоги клієнтові.
4. Об'єктивно оцінювати результативність власної роботи.
1. Екологічно взаємодіяти з клієнтом.
2. Всебічно аналізувати невербальну поведінку клієнта.
3. Визначати найбільш відповідні варіанти надання психологічної допомоги.
4. Використовувати адекватний алгоритм процедур та технік консультативної діяльності.
5. Адекватно оцінювати власну ефективність.
6. Запобігати «синдрому вигорання».

Мати **навички** використання найбільш поширених психокорекційних методик, ведення протоколів обстеження та формулювання висновків за результатами психодіагностичного обстеження.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні питання психокорекції

Тема 1. Вступ до психокорекції

Тема 2. Предмет, специфіка та принципи психокорекції

Тема 3. Основні підходи до психологічної корекції

Змістовий модуль 2.

Методи індивідуальної та групової психокорекції

Тема 4. Психологічні особливості індивідуальної корекції

Тема 5. Психологічна корекція засобами творчого самовиразу

Тема 6. Особливості та методи поведінкової корекції

Тема 7. Особливості та методи соціальної корекції

Тема 8. Психодрама як метод психокорекції

Тема 9. Психологічні особливості групової психокорекції

Тема 10. Психологічна корекція сімейних відносин

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					с.р.
	усього	у тому числі				
		л	п	ла б	ін д	
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1						
Змістовий модуль 1. Загальні питання психокорекції						
Вступ до психокорекції	28	4	9			15
Предмет, специфіка та принципи психологічної корекції	28	4	9			15
Основні підходи до психокорекції	28	5	9			14
Разом за змістовим модулем 1	84	13	27			44
Змістовий модуль 2. Методи індивідуальної та групової психокорекції						
Психологічні особливості індивідуальної корекції	37	5	10			22
Психологічна корекція засобами творчого самовиразу	37	5	10			22
Особливості та методи поведінкової корекції	34	5	9			20

Особливості та методи соціальної корекції	33	4	9			20
Психодрама як метод психокорекції	35	4	9			22
Психологічні особливості групової психокорекції	35	4	9			22
Психокорекція сімейних відносин	35	4	9			22
Разом за змістовим модулем 2	246	31	65			150
Усього годин	330	44	92			194

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Особливості психологічного контакту в процесі психокорекції	6
2	Супервізія як практика оцінки діяльності психолога	6
3	Класифікація невербальних проявів за формою реалізації	6
4	Основні напрямки корекції дитячо-батьківських відносин	6
	Разом	24

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Технологія ведення бесіди з клієнтом	12
2	Візуальний аналіз суперечливих та нещирих повідомлень	12
3	Арт-техніки: вихідні поняття	10
4	Методика групових психокорекційних занять	12
5	Тренінг як метод психокорекції	12
4	Ігротерапія як метод психокорекції	10
	Разом	68

7. Теми лабораторних занять

Не передбачено

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ до психокорекції	14
2	Методи психокорекції	30
3	Тести і тестування у психокорекції	30
4	Анімалотерапія як нетрадиційний метод психокорекції	30
5	Діагностика особистості за допомогою опитувальників	30
6	Діагностика особистості за допомогою проєктивних методик	30
7	Психогімнастика як метод психокорекції	30
	Разом	194

9. Індивідуальні завдання

1. Психологічне обґрунтування класичного психоаналізу як терапевтичної системи (З. Фрейд).
2. Головні терапевтичні чинники адлеріанського аналізу (А.Адлер).
3. Юнгіанський аналіз як терапевтичну практику (К.Г.Юнг).
4. Основні позиції та техніки тілесноорієнтованої терапії В.Райха).
5. Характеристики та місце в сучасній системі психологічної допомоги особистості гештальттерапії Ф.Перлза.
6. Гуманістична спрямованість судьбоаналізу Л.Сонді.
7. Характеристика логотерапії В.Франкла як психотерапевтичного напрямку.
8. Характеристика психосинтезу Р.Ассаджиолі як психотерапевтичного напрямку.
9. Раціонально-емотивний підхід А.Еліса в психотерапії.
10. Місце психодрами Я.Морено в корекційних програмах.
11. Принципові позиції клієнт-центрованої терапії К.Роджерса як основи сучасної допомагаючої практики.

10. Методи навчання

Методи навчання, що використовуються у процесі лекційних занять:

- лекція з елементами пояснення;
- лекція-бесіда;
- лекція-дискусія;
- ілюстрація наочних матеріалів;
- пояснення.

Методи навчання, що використовуються під час практичних занять:

- виконання вправ та завдань;

- робота з текстом підручника (конспектування, анотування, реферування, цитування тощо);
- самостійна робота.

11. Методи контролю

Підсумковий контроль. Для контролю засвоєння дисципліни навчальним планом передбачений екзамен. Проведення підсумкової атестації і отримання на ній позитивної оцінки включає: а) оцінку проміжної атестації (результати модуля), б) оцінку відвідуваності занять і активність в аудиторії; а також в) оцінку виконання усіх завдань самостійної роботи.

Поточний контроль. Для поточного контролю використовуються результати практичних занять.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота							Екзамен	Сума
Змістовий модуль №1			Змістовий модуль № 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	20	100
10	10	10	10	15	15	10		

T1, T2 ... T7 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

№ з/п	Найменування методичних матеріалів	Рік вида ння	Наявність в бібл. примірн.	Ел. варіан т	Код
1	2	3	5	6	7
1. ТЕКСТИ ТА КОНСПЕКТИ ЛЕКЦІЙ					
1	Основи психокорекції : Опорний конспект лекцій до курсу до курсу для студ. 4 курсу напряму «Соціальна педагогіка» освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»		50	+	
2. СЛОВНИКИ, ДОВІДНИКИ					
1	Большой психологический словарь / Под ред. Б.Г. Мещерякова, В.П. Зинченко.- СПб.: прайм-ЕВРОЗНАК, 2003.- 672 с.	2003	2	-	
2	Дьяченко М.И.. Психологический словарь-справочник / М.И. Дьяченко, Л.А. Кандыбович.- Минск: Харвест, 2001.- 576 с.	2001	1	-	
3	Психологический словарь / Под ред. В. П. Зинченко, Б. Г. Мещерякова.- М.: Педагогика-Пресс, 1999.- 439 с.	1999	1		
4	Ребер Артур. Большой толковый психологический словарь. В 2-х т. / Артур Ребер ; The Penguin.- М.: АСТ, 2001.	2001	1		
5	Словарь практического психолога / Сост. С.Ю. Головин.- Минск: Харвест, 2003.- 800 с.	2003	1		

14. Рекомендована література Базова

1. Абрамова Г. С. Введение в практическую психологию / Г.С.Абрамова. - Брест: Изд-во Брестского гос. пед. ин-та, 1993. - 144 с.
2. Агафоновичев В. Анималотерапия. Усы, лапы, хвост – наше лекарство / В.Агафоновичев. – СПб.: Наука и Техника, 2006. – 304 с.
3. Артёмова О. Д. Дельфинотерапия как метод психотерапии / О.Д.Артемова. – М., 2000.

4. Арт-терапия — новые горизонты / Под ред. А.И. Копытина. - М.: Когито-Центр, 2006. - 336 с.
5. Батищева Г. Музикотерапія як метод психокорекції / Г.Батищева // Психолог. – 2005. – № 14. – С. 25-32.
6. Бондаренко А.Ф. Психологическая помощь: теория и практика: (Учеб. пособие для студентов ст. курсов психол. фак. и отд-ний ун-тов) / А.Ф. Бондаренко.- К.: Укртехпрес, 1997. - 216 с.
7. Бреусенко О. Застосування казки в контексті групової арт-терапії / О.Бреусенко // Психолог. – 2005. – № 39. – С. 15-20.
8. Бук Д. Методика ДДЧ / Д.Бук / Альманах психологических тестов. Рисуночные тесты.- М.: КСП, 1997.-С. 56 – 145.
9. Бурлачук Л.Ф. Введение в практическую психологию / Л.Ф.Бурлачук. - К.: Ника-Центр, 1997. - 128 с.
10. Бурменская Г.В. Возрастно-психологический подход в консультировании детей и подростков: Учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / Г.В. Бурменская. — М.: Издательский центр «Академия», 2002. — 416 с.
11. Буянов М. И. Беседы о детской психиатрии: Кн. для учителя. / М.И. Буянов.— М.: Просвещение, 1986.— 208 с.
12. Вайнер И. Основы психотерапии: сборник научных трудов / Ирвинг Вайнер ; [Пер. с англ. : Е. А. Антонова, В. М. Белоусов]. - 2-е изд., междунар. - СПб.: Питер, 2002. - 288 с.
13. Варга А. Я. Системная семейная психотерапия. Краткий лекционный курс /А.Я.Варга. - СПб.: Речь, 2001.- 144 с.
14. Вачков И.В. Основы технологии группового тренинга: учеб. пособие / И.В.Вачков. – М: Издательство "Ось-89", 1999. – 176 с.
15. Вознесенская Е.Л. Особенности и перспективы развития арт-терапии в Украине / Е.Л. Вознесенская// Наукові праці: Науково-методичний журнал “Педагогіка”.– Вип. 95. - Т. 105. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2009. – С. 19-24.
16. Вознесенська О. Арт-терапія у роботі практичного психолога / О. Вознесенська. - К.: Шкільний світ, 2007. - 118с.
17. Возрастно-психологический подход в консультировании детей и подростков / Г.В.Бурменская, Е.И.Захарова, О.А.Карбанова и др. - М.: Академия, 2002. - 416с.
18. Гнездилов А.В. Авторская сказкотерапия. Дым старого камина (сказки доктора Балубу) / Андрей Владимирович Гнездилов; Под ред. Т.Д.Зинкевич-Евстигнеевой. - СПб.: Речь, 2004. - 292с.
19. Гнездилов А.В. Встречи на дороге. Терапевтические сказки / Андрей Владимирович Гнездилов. – СПб.: Речь, 2006. - 224с.
20. Грабенко Т.Н. Коррекционные, развивающие и адаптирующие игры: метод. пособие для педагогов, психологов и родителей / Т.Н. Грабенко, Т.Д. Зинкевич-Евстигнеева. - 2-е изд., испр. и доп. - СПб.: Детство Пресс, 2002. – 63 с.
21. Грюнвальд, Б.Б. Консультирование семьи: практ. руководство: пер. с англ. / Б.Б. Грюнвальд, Г.В. Макаби. - М.: Когито-Центр, 2004. - 416 с.

22. Демьянов Ю. Г. Основы психопрофилактики и психотерапии: Пособ. для студ. психол. ф-тов ун-тов / Ю.Г.Демьянов. – СПб.: Паритет, 1999. - 224с.
23. Диагностическая и коррекционная работа школьного психолога: Сборник научных трудов / АПН СССР; Под ред. И. В. Дубровиной. - М.: АПН СССР, 1987. - 178 с
24. Желдак И.М. Практикум по групповой психотерапии детей и подростков с коррекцией семейного воспитания /И.М.Желдак. – М.: Институт общегуманитарных исследований, 2001 – 240 с.
25. Захаров А. И. Психотерапия невротиков у детей и подростков/ А.И.Захаров. - Л.: Медицина, 1982. - 216 с.
26. Зинкевич-Евстигнеева Т. М. Практикум по креативной терапии/ Т.Д. Зинкевич-Евстигнеева Т.М. Грабенко. - СПб. : Речь ; М. : Сфера, 2001. - 388 с.
27. Зинкевич-Евстигнеева Т. Д., Грабенко Т. М. Практикум по песочной терапии. - СПб.: «Речь», 2002. - 224с.
28. Зинкевич-Евстигнеева Т. Д. Практикум по сказкотерапии / Т.Д.Зинкевич-Евстигнеева. - Санкт-Петербург, 2006. - 317 с. - (Мастерская психологии и психотерапии).
29. Карабанова О. А. Игра в коррекции психического развития ребенка: учебное пособие / О. А. Карабанова. - М.: Российское педагогическое агентство, 1997. - 191 с.
30. Карвасарский Б. Д. Психотерапия: учеб. для вузов / Изд. 2-е, перераб. / Б.Д.Карвасарский. — СПб.: Питер, 2002. – 672. (Национальная медицинская библиотека)
31. Киселева М.В. Арт-терапия в практической психологии и социальной работе / М.В.Киселева. - М.: Речь, 2007. - 336с.
32. Ковалев Г.А. О возможностях "активной" коррекции межличностных отношений /Г.А.Ковалев / Семья и формирование личности.- М.: НИИОП, 1981.- 96с.
33. Копытин А. И. Системная арт-терапия / А.И. Копытин. – СПб.: Питер, 2001. – 216 с.
34. Копытин А.И. Тренинг по фототерапии / А.И. Копытин. - СПб.: Речь, 2003.- 96 с.
35. Копытин А.И. Техники семейной арт-терапии / А.И. Копытин// Вестник практической психологии образования. - №1 (22). - 2010. - С. 97-103.
36. Кори Дж. Техники групповой психотерапии / Дж. Кори, М. Кори, П. Колланэн, Дж. Рассел. СПб.: Питер, 2001. - 320 с.
37. Короткова Л.Д. Сказкотерапия в школе. Методические рекомендации / Л.Д.Короткова. – М.: ЦГЛ, 2006. – 144с.
38. Кочюнас Р. Психотерапевтические группы: теория и практика / Р.Кочюнас. - М.: "Академический Проект", 2000. – 240 с.
39. Криволапчук Н. Собака+целитель. Как воспитать своего домашнего доктора. - СПб.: Невский проспект; Вектор, 2007. – 332 с.
40. Кряжева Н.Л. Кот и пес спешат на помощь. Анималотерапия для детей / Н.Л.Кряжева. — Ярославль: Академия развития, 2000. — 55 с.

41. Лукина Л.Н. Дельфины в системе психофизической реабилитации людей / Л.Н.Лукина. — Севастополь: НПЦ «Акоси — Гидрофизика», 2007. — 170 с.
42. Лэндрет Г.Л. Игровая терапия: Искусство отношений: Пер. с англ. / Г. Л. Лэндрет; Предисл. А. Я. Варга. - Москва: Междунар. педагогическая акад., 1994. - 365 с.
43. Марковская, И.М. Тренинг взаимодействия родителей с детьми: Для практических психологов, родителей / И.М. Марковская – СПб.: Речь, 2002 – 150с.
44. Мастюкова Е.М. Лечебная педагогика (ранний и дошкольный возраст: Советы педагогам и родителям по подготовке к обучению детей с особыми проблемами в развитии / Е.М.Мастюкова. — М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 1997 — 304 с.
45. Мейер В. Методы поведенческой терапии / В. Мейер, Э. Чессер.- СПб.: Речь, 2001. - 256 с.
46. Обухов Я.Л. Кататимно-имагинативная психотерапия детей и подростков// Журнал практического психолога, 1996. № 3. - С. 54-75.
47. Овчарова Р. В. Технологии практического психолога образования: учеб. пособие для студ. спец. вузов / Р. В. Овчарова. - М.: Сфера, 2000. - 448 с.
48. Осипова А.А. Введение в практическую психокоррекцию: групповые методы работы / А.А.Осипова. — М.: Московский психолого-социальный институт; Воронеж: Издательство НПО «МОДЭК», 2000. — С. 157-171.
49. Осипова А.А. Общая психокоррекция: Учебное пособие для студентов вузов / А.А.Осипова. - М.: ТЦ "Сфера", 2001. - 512 с.
50. Практика сказкотерапии / Под ред. Н.А. Сакович .- СПб.: Речь, 2004. -224с.
51. Практикум по арт-терапии / Под ред. А.И. Копытина. — СПб.: Питер, 2001. — 448 с. — (Практикум по психологии).
52. Практикум по психологии здоровья / Под. ред. Г.С. Никифорова. - СПб.: Питер, 2005. - 351 с.
53. Психогимнастика в тренинге / Под редакцией Н. Ю. Хрящевой. СПб.: "Ювента", Институт Тренинга, 1999. —256 с.
54. Психодиагностика и психокоррекция / Под ред. А.А. Александрова. – СПб.: Питер, 2008. – 384 с.
55. Психотерапевтическая энциклопедия / Под общей редакцией Б.Д. Карвасарского. - СПб: Питер Ком, 1999. - 752 с.
56. Рогов Е.И. Настольная книга практического психолога: Учеб. пособие / Е.И.Рогов : В 2 кн. - 2-е изд., перераб. и доп. - М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 1999. - Кн. 2: Работа психолога со взрослыми. Коррекционные приемы и упражнения. - 480 с.
57. Романин А.Н. Основы психотерапии: Учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / А.Н. Романин. - М.: Издательский центр «Академия», 1999. - 208 с.
58. Романова Е.С. Графические методы в психологической диагностике / Е.С. Романова, О.Ф. Потемкина. - М.: Дидакт, 1992. - 256 с.
59. Ромек В.Г. Основы поведенческой психотерапии / В.Г. Ромек. - Ростов-на-Дону : ЮРГИ, 2002. - 200 с.

60. Рудестам, К. Групповая психотерапия / К. Рудестам.- СПб.: Питер, 1998.- 384 с.
61. Руководство по психотерапии / Под ред. В. Е. Рожнова. — 2-е изд., доп. и перераб.- Ташкент: Медицина, 1979. - 620 с.
62. Сенько Т. В. Статусная психотерапия как метод коррекции положения ребенка в группе детского сада / Т.В. Сенько // Вопросы психологи.- 1989. - № 1.- С. 76-82.
63. Слюсарева Е.С. Методы психологической коррекции: Учебно-методическое пособие / Слюсарева Е.С., Козловская Г.Ю. – Ставрополь, 2008.- 240с.
64. Смолянинов А.Г. Иппотерапия /А.Г.Смолянинов. — К., 2010. — 70 с.
65. Спиваковская А. С. Профилактика детских неврозов : комплексная психологическая коррекция / А.С. Спиваковская. – М. : МГУ, 1988. – 200 с.
66. Стивенс Д. Сознание: исследуем, экспериментируем, упражняемся /Д.Стивенс. – М.: Изд-во Эксмо, 2002. – 320 с.
67. Строяновская Е.В. Тренинг эффективности решения психологических проблем (Руководство для психологов, работающих с инвалидами) / Е.В. Строяновская; Всеукр. еми.—полит. Объединение „Нац. Ассамблея инвалидов Украины”. – К., 2003. – 93 с.
68. Теслюк П. В. Проблеми символічної репрезентації психіки суб'єкта / П.В.Теслюк // Практична психологія та соціальна робота. -1999. -№6. –С. 17 – 20.
69. Тимошенко Г.В. Работа с телом в психотерапии: Практическое руководство / Тимошенко Г.В., Леоненко Е.А. – М.:Психотерапия, 2006. – 480с.
70. Топлиз С. Влияние животных в доме на социальное развитие детей / С. Топлиз, А. Мацак и др. // Материалы 7-й Международной конференции по взаимодействию людей и животных, еми е ю и качеству жизни. – Женева, 1995. – С. 62-65.
71. Тренинг по сказкотерапии: сб. программ по сказкотерапии под редакцией Т. Д. Зинкевич-Евстигнеевой. – СПб: Речь, 2002. – 253с.
72. Тренинг развития жизненных целей / Под еми. Е. Г. Трошихиной. – СПб.: Речь, 2003.- 216 с.
73. Трубачева Т.П. Иппотерапия /Т.П. Трубачева. – Красноярск, 1998. – 168 с.
74. Федоров, А.П. Методы поведенческой психотерапии: учеб. пособие / А.П. Федоров. – Л.: ЛенГидУВ, 1987. – 25 с.
75. Федоров А.Ф. Дельфинотерапия: уникальные возможности медицины нового века / Федоров А.Ф., Жбанов А.В., Козунова Р.О.- СПб.: Вектор, 2010. – 154с.
76. Ферс Г.М. Тайный мир рисунка: исцеление через искусство / Г.М. Ферс. – СПб.: Европейский дом, 2000. – 176 с.
77. Фопель К. Психологические группы: рабочие материалы для ведущего / К.Фопель. – М.: Генезис, 2001. – 256 с.
78. Фопель К. Сплоченность и толерантность в группе. Психологические игры и упражнения / К.Фопель. – М.: Генезис, 2005. – 336 с.
79. Харчук Ю. Анималотерапия: домашние животные и наше здоровье / Ю. Харчук. – Ростов-на-Дону: Феникс, 2007. – 316 с.

80. Чистякова М. И. Психогимнастика / Под ред. М. И. Буянова.—2-е изд.— М.: Просвещение: ВЛАДОС, 1995. — 160 с.
81. Шаповалов В.О. Психологічна корекція сімейних стосунків за допомогою арт-методів у родинах що виховують дітей з психічними розладами / В.О.шаповалов // Актуальні проблеми психології. – Том X. Частина 11 / За ред. М.І.Академіка С.Д.Максименка. – К.: Главник, 2009. – С. 605-612 .
82. Шиманская А. Сказки на занятиях: практика песочной терапии / Алена Шиманская. – СПб. : Речь, 2010. – 224 с.
83. Ширн Ч. “Рисунок ребенка” как методика изучения детско-родительских взаимоотношений / Ширн Ч., Расселл К. // Альманах психологических тестов. Рисуночные тесты. – М.: КСП, 1997. – С. 272 – 285.
84. Шоттенлоэр Г. Рисунок и образ в гештальттерапии / Г. Шоттенлоэр.- СПб.: Изд-во Пирожкова, 2001.- С. 219 – 228.
85. Штейнхард Л. Юнгианская песочная психотерапия / Ленор Штейнхард.- СПб.: Питер, 2001. – 320с.
86. Ялом И. Теория и практика групповой психотерапии / И.Ялом. – СПб. «Питер», 2000.

15. Інформаційні ресурси

1. Научная электронная библиотека <http://elibrary.ru/defaultx.asp>
2. Наукова періодика України <http://www.nbu.gov.ua/portal/>
3. Экзистенциальная и гуманистическая психология (информационный сайт) <http://hpsy.ru/>
4. Библиотека Института психотерапии и клинической психологии <http://www.psyinst.ru/library.php>
5. Полнотекстовая база данных изданий по психологии и педагогике http://psyjournals.ru/journal_catalog/index.shtml
6. Психологи: журнал Высшей школы экономики <http://psy-journal.hse.ru/full/>
7. Московский психологический журнал <http://magazine.mospsy.ru/>
8. Онлайн библиотека по психологии и саморазвитию. http://www.koob.ru/practic_psychology/
9. Электронные психологические словари по психологии. (<http://azps.ru/handbook/>; <http://psi.webzone.ru/>)
10. Материалы по контролю сознания и деструктивным культам <http://evolkov.net/cults/>